

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

eerste kamer

Dossier: TB-0356-2025 (BA/24-25/1207/ZT/LJ)

In de zaak van:

De Heer X

appellant,

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep de volgende beslissing.

1. Bestreden beslissing en hoger beroep

De raad van de orde van advocaten van de balie Antwerpen, zetelend zoals in tucht, heeft op 17 september 2025 op gemotiveerde wijze beslist om de machtiging die werd verleend aan appellant tot het voeren van de titel van ere - advocaat met onmiddellijke ingang in te trekken en hem te schrappen uit de lijst van ere - advocaten van de Balie Antwerpen. Dit is de bestreden beslissing.

Bij aangetekende brief van 8 oktober 2025, toegekomen ter zetel van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten (verder de “tuchtraad van beroep”) op 9 oktober 2025 heeft appellant tegen deze beslissing hoger beroep aangetekend.

De tuchtraad van beroep voor advocaten heeft de zaak behandeld ter zitting van 25 februari 2026 en haar in beraad genomen.

2. Voorgaanden

Appellant werd bij beslissing van de raad van de Orde van advocaten van de balie te Antwerpen van (datum) 2022 weggelaten van het tableau van deze Orde en verzocht bij mail van (datum) 2022 opgenomen te worden op de lijst van ere - advocaten van deze balie.

Bij beslissing van (datum) 2022 van deze raad werd hij per dezelfde datum opgenomen op deze lijst en werd hem derhalve de machtiging verleend de titel van ere - advocaat te voeren.

Appellant werd uitgenodigd door deze raad om de ingevolge artikel 94 van de Codex Balie Antwerpen daarvoor verschuldigde bijdrage, bepaald op € 150,00 te betalen.

Voor het kalenderjaar 2024 en 2025 betaalde appellant die bijdrage niet. Voor het kalenderjaar 2023 werd door de stafhouder van de genoemde balie een vrijstelling verleend.

De bestreden beslissing wordt gemotiveerd door de volgende overwegingen:

- de kwestieuze bijdrage is niet betaald ondanks uitnodiging daartoe aan appellant voor de kalenderjaren 2024 en 2025;
- de betaling van de bijdrage is één van de voorwaarden voor het behoud van de titel van ere - advocaat, aangezien zij strekt tot dekking van de kosten verbonden aan de werking en dienstverlening van de Orde;
- het voeren van de eretitel is afhankelijk van de naleving van de verplichtingen van de Orde, waaronder de betaling van de jaarlijkse bijdrage;
- de machtiging tot het voeren van de eretitel als bedoeld in artikel 436 Ger. W. wordt derhalve ingetrokken.

3. Middelen van appellant

Ter onderbouwing van zijn hoger beroep, voert appellant de volgende middelen aan:

- er is in de kennisgeving van de bestreden beslissing geen melding gemaakt van de mogelijkheid van hoger beroep en van de wijze waarop het moet worden aangetekend;
- het hoger beroep is tijdig ingesteld;
- de raad van de Orde was niet bevoegd tot het nemen van de bestreden beslissing daar het gaat om een vordering van burgerrechtelijke aard;

- het gaat om een tuchtzaak en de bestreden beslissing is genomen door een niet bevoegd rechtscollege;
- de bestreden beslissing is niet onpartijdig genomen want de Orde geeft geen inzage in zijn rekeningen en in de omvang van het geld “verdiend” met de bijdragen van de ere-advocaten; zij is dus rechter en partij;
- de bestreden beslissing is niet getekend door diegenen die ze namen;
- de raad heeft appellant verschalkt terwijl hij afwezig was om medische redenen op de zitting en toch de bestreden beslissing genomen; hij is niet gehoord; zijn rechten van verdediging zijn geschonden;
- de bestreden beslissing is om al die redenen nietig;
- de tuchtmaatregel genomen tegen appellant in de bestreden beslissing is niet onderbouwd;
- tegenover de geëiste betaling staat geen wederdienst, geen opbrengst, geen recht of inspraak of vertegenwoordiging;
- er worden nauwelijks tot geen activiteiten georganiseerd;
- er is geen dienstverlening, geen tijdschrift, geen noemenswaardige activiteiten;
- de inkomsten en uitgaven van de raad zijn onduidelijk; een lagere bijdrage zou al volstaan om de kosten van de raad te dekken; de bijdrage is te hoog;
- de Orde heeft niet voldoende geantwoord op brieven uitgaande van appellant om informatie om zijn verdediging te kunnen voorbereiden; appellant, die ook ziek was en daardoor verhinderd was in die verdediging heeft met te weinig informatie zijn verdediging kunnen opbouwen en er is op zijn vragen niet voldoende geantwoord;
- er wordt om verzocht een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof nopens artikel 436 Ger.W., dat ook niet de bevoegdheid geeft aan de bevoegde raad om de bestreden beslissing te nemen;
- dat die raad zijn eigen reglement maakt en toepast, schendt de Grondwet en het EVRM;
- appellant heeft altijd als advocaat veel dienstverlening gedaan, die hij opsomt.

4. Beoordeling

Het hoger beroep is tijdig en regelmatig ingesteld en is ontvankelijk.

Krachtens artikel 436 Ger.W. is het voeren van de titel van ere - advocaat afhankelijk van een machtiging door de bevoegde raad van de Orde om die titel te voeren.

Artikel 436 Ger.W. bepaalt dat het voeren van die titel daarenboven inhoudt dat de voorwaarden voor de toekenning van de titel worden voldaan, bij gebrek waarvan,

overeenkomstig dezelfde bepaling, de bevoegd Orde die machtiging ten allen tijde kan intrekken.

Artikel 65 van de Codex deontologie voor advocaten, die bepaalt aan welke verplichtingen een ere - advocaat moet voldoen, bovenop de in artikel 436, lid 5 Ger.W. bepaalde verplichtingen de regels van de rechtschapenheid en kiesheid na te leven, bepaalt dat de ere - advocaat de door de raad vastgestelde bijdrage regelmatig moet betalen.

Dit is een verplichting bedoeld in artikel 65 van die Codex, en derhalve eveneens een voorwaarde voor toekenning van de titel als bedoeld in artikel 436, lid 5 Ger.W., verder uitgewerkt in artikel 94 van de Codex Balie Antwerpen, die het bedrag van een jaarlijks te betalen bijdrage als ere - advocaat vaststelt.

Het blijkt dat appellant die verplichting niet heeft nageleefd, en dit bij herhaling, twee jaar na elkaar.

Het is dus terecht dat in de bestreden beslissing de machtiging tot het voeren van de titel van ere - advocaat wordt ingetrokken.

De bestreden beslissing moet bevestigd worden.

De door appellant ingeroepen middelen kunnen er niet toe leiden toch anders te beslissen.

Vooreerst blijkt na onderzoek van het geheel der voorliggende elementen en gegevens niet dat de rechten van verdediging van appellant zijn geschaad en ook niet dat de bestreden beslissing omwille van een dergelijke schending, vernietigd zou moeten worden. Zijn hoger beroep is door de tuchtraad van beroep aangenomen als tijdig en regelmatig. Dat er in de kennisgeving van de bestreden beslissing geen melding is gemaakt van de mogelijkheid van hoger beroep en van de wijze waarop het moet worden aangetekend, leidt derhalve niet tot een vaststelling van het schenden van de rechten van verdediging van appellant, wiens hoger beroep tijdig is, regelmatig ingesteld en geldig.

Evenmin doet de noodzaak zich voor de bestreden beslissing te vernietigen omdat appellant niet de mogelijkheid of de tijd zou hebben gekregen, zijn verdediging voor te bereiden en te voeren voor de raad van de Orde die de bestreden beslissing nam omdat hij om medische redenen, zoals hij zelf uiteen zet, ter zitting van deze op 2 september 2025 niet aanwezig kon zijn.

Er moet worden vastgesteld dat:

- appellant in eerste aanleg werd opgeroepen voor de zitting van 27 mei 2025, alwaar hij na verzoek een uitstel bekam omdat hij niet aanwezig kon zijn wegens een andere door hem uitgeoefende activiteit;
- de behandeling van de zaak dan is uitgesteld naar de zitting van deze raad van 2 september 2025 om 14 u.;
- opnieuw een schriftelijk verzoek gedaan werd door appellant om uitstel wegens een medisch onderzoek te ondergaan op 2 september 2025 om 11 u.;
- de raad niettemin de zaak op die dag heeft behandeld en in beraad genomen, terwijl appellant afwezig was.
-

Uit de briefwisseling gericht na het eerste uitstel aan appellant blijkt dat er verwittigd werd dat het ging om een in beginsel laatste uitstel. Er blijkt niet dat appellant niet tijdig het nodige kon doen om zich te doen vertegenwoordigen op de zitting van 2 september 2025. Dat op die dag niet nogmaals een uitstel is verleend, beoordeelt deze raad niet als een onterechte behandeling van de zaak op die dag. Het blijkt niet dat door die behandeling op die dag niet ruim aan appellant de mogelijkheid is geboden, na al een eerste uitstel wegens voormelde reden, zijn rechten van verdediging gevrijwaard te zien door zich te doen vertegenwoordigen op de zitting van 2 september 2025 indien hij omwille van een medisch onderzoek klaarblijkelijk in samenspraak met hem bepaald op dezelfde dag in de voormiddag volgens zijn zeggen in de namiddag dan niet aanwezig kon zijn bij de behandeling van de zaak in eerste aanleg.

Ook voor deze raad van beroep heeft appellant niet verduidelijkt om welke reden het medisch onderzoek van een dermate langdurige of zware aard was dat hij in de namiddag niet zelf naar de zitting kon gaan of niet vooraf de nodige maatregelen kon nemen om zich door een raadsman te doen vertegenwoordigen. Daags voordien heeft appellant bovendien klaarblijkelijk in persoon een conclusie afgegeven dienstig tot het schriftelijk uiteenzetten van zijn verdediging in eerste aanleg, zodat niet blijkt dat hij om medische redenen dermate geïnvalideerd was dat hij niet zijn voorzorgen kon nemen om zijn verdediging nog meer te organiseren. De bestreden beslissing is niet nietig wegens een schending van zijn rechten van verdediging om de hiervoor aangehaalde reden.

Appellant stelt dat de bestreden beslissing getuigt van partijdigheid omdat de raad van de Orde die beslist, dezelfde is als die die de Codex Deontologie van de Orde van advocaten van de Balie Antwerpen vaststelt. Dit blijkt niet. Er blijkt niet dat het gaat om de raad in dezelfde samenstelling. Bovendien blijkt geen concrete partijdigheid in de genomen beslissing doordat eerder een daartoe bevoegde en regelmatig samengestelde raad de bewuste Codex en de bepaling betreffende de voorwaarde om ere - advocaat te zijn, in het bijzonder die betreffende

de noodzaak van de betaling van een bijdrage, heeft aangenomen. Enige concrete partijdigheid van de raad die de beslissing nam door te stellen dat men geen ere - advocaat kan blijven indien die bijdrage niet betaald wordt, blijkt niet.

Evenmin is er sprake van een gebrek aan objectieve onpartijdigheid in het nemen van de beslissing doordat appellant geen concrete inzage zou hebben gekregen in de financiële organisatie van de balie van Antwerpen, in de aanwending van de inkomsten en het doen van uitgaven. Het gegeven dat appellant, zoals hij zegt, geen inzage zou hebben gekregen in die rekeningen en in de omvang van het geld “verdiend” met de bijdragen van de ere-advocaten en daarover geen verdere uitleg zou hebben gekregen, is niet van aard om die objectieve onpartijdigheid die vastgesteld wordt door deze raad, in twijfel te trekken.

Verder stelt appellant dat de raad van de Orde die de bestreden beslissing nam, daartoe niet bevoegd was, en dit omdat het zou gaan om een tuchtzaak en/of een vordering van burgerrechtelijke aard. Dit is onterecht. Krachtens artikel 436 Ger.W., in het bijzonder lid 5 daarvan, is deze raad het bevoegde rechtscollege voor de bestreden beslissing en is deze daarvoor op grond van die bepaling uitdrukkelijk bevoegd.

Het voorwerp van de bestreden beslissing, zijnde de aangevochten weglating, is ook geen tuchtvervolging of “tuchtzaak”, en al helemaal geen verkapte tuchtvervolging. Het betreft eenvoudig een beslissing ingevolge de al dan niet-naleving van de voorwaarden voor toekenning van de titel van ere - advocaat. Het al dan niet kunnen voeren van die titel en erover beslissen, houdt geen tuchtvervolging in.

De beslissing werd ondertekend door de leden die de raad samenstelden en de beslissing maakt daarvan melding. Een digitale ondertekening geldt als ondertekening. Geen aanwijzingen van valsheid bestaan of worden aannemelijk gemaakt. De beslissing is dus ondertekend door de leden die de beslissing namen.

De beslissing blijkt in rechte gemotiveerd en voorzien van overwegingen die het dispositief onderbouwen.

Ten gronde moet worden onderzocht, middels een marginale toetsing, of de bestreden beslissing in redelijkheid gekomen is tot het daarin bedoelde besluit, vermits de toetsingsbevoegdheid van deze raad daartoe beperkt is.

Deze raad meent dat het in redelijkheid beschouwd, rechtens terecht voorkomt dat één van de voorwaarden om de titel van ere - advocaat te voeren, en dus de raad van de Orde toe te laten de werkzaamheden te verrichten om bij te houden wie die titel voert, met inbegrip van

het toezicht op de naleving de regels van de rechtschapenheid en kiesheid zoals bedoeld in artikel 436, lid 5 Ger.W. (bij gebreke waarvan een dergelijke raad zou kunnen overgaan tot het intrekken van de machtiging), het betalen van een jaarlijkse bijdrage van € 150,00, een normale, redelijke en rechtens juiste voorwaarde is. Het doen van die werkzaamheden veroorzaakt kosten voor een dergelijke raad, en zelfs indien deze niet in concreto begroot kunnen worden, is het onredelijk te stellen dat een bijdrage van € 150,00 te hoog of te omvangrijk zou zijn. Dat het betalen van een dergelijke bijdrage een voorwaarde of vereiste is als bedoeld in artikel 436, lid 5 Ger.W. is dus redelijk van aard. Dat bij niet naleving van die voorwaarde de bedoelde machtiging wordt ingetrokken is dus niet onredelijk, en dit marginaal beschouwd.

Onterecht stelt appellant dat het verzoek die bijdrage te betalen een noodzaak tot een concrete wederprestatie voor een waarde of prijs gelijk aan de bijdrage vereist, bij gebreke waarvan de beslissing bij niet betaling voor hem de bedoelde machtiging in te trekken, onwettig zou zijn. Deze raad van beroep volgt dit standpunt van appellant niet.

Verder zijn, ten gronde, de volgende middelen van appellant om de volgende redenen niet van aard om zijn vordering gegrond te verklaren:

- tegenover de geëiste betaling staat geen wederdienst, geen opbrengst, geen recht of inspraak of vertegenwoordiging; in antwoord hierop wordt hier gesteld dat de wederprestatie erin bestaat dat men als ere - advocaat behoort tot de vereniging van personen die voormelde machtiging genieten en dat men ervan uit mag gaan dat de kwaliteitsvereisten in de samenleving voor de personen die dezelfde eretitel voeren, zijnde die van de naleving van rechtschapenheid en kiesheid bedoeld in art. 436 Ger. W., en die dus eveneens afstralen op de persoon die de titel voert, aanwezig zijn bij de anderen die de eretitel voeren en die van die aard zijn dat hij of zij ervan mag uit gaan dat de raad die naleving zal bewaken en nastreven zodat de titel niet inhoudsloos zou zijn;
- er worden nauwelijks tot geen activiteiten georganiseerd en er is geen dienstverlening, geen tijdschrift, geen noemenswaardige activiteiten; in antwoord hierop moet worden gesteld dat de bedoelde bijdrage niet van aard is om een materiële wederprestatie in te houden, maar wordt verwezen naar het voorgaande (in de voorgaande gedachtenstreep); indien al uitnodigingen volgen, zijn die bijkomend, maar ze gelden niet als voorwaarde om geldig een dergelijke bijdrage te kunnen vragen door de bevoegde raad;
- een lagere bijdrage zou al volstaan om de kosten van de raad te dekken; de bijdrage is te hoog; in antwoord hierop stelt deze raad dat appellant dat niet bewijst; de kosten veroorzaakt door zijn lidmaatschap, komen in redelijkheid begroot, voor als minstens zo groot als die van de gevraagde bijdrage (behandeling briefwisseling lidmaatschap,

secretariaatskosten, briefwisseling, gepaard gaande met kosten veroorzaakt door tijdsgebruik en intellectueel werk door natuurlijke personen gericht op het nazicht van de naleving van vereisten van rechtschapenheid en kiesheid hoger bedoeld);

- her verzoek om een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof nopens artikel 436 Ger.W. : deze raad acht het niet noodzakelijk ter oplossing van dit hoger beroep en deze voorliggende rechtsvraag prejudicieel dit Hof te ondervragen; een kennelijke schending van de Grondwet, evenmin als van het EVRM, wordt niet aannemelijk gemaakt; de concrete beweerde geschonden grondwetsbepaling duidt appellant niet aan; het valt niet in te zien om welke reden, daarenboven, enige schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel aannemelijk zou zijn doordat een raad van de Orde van een ere-advocaat vraagt jaarlijks een bijdrage te betalen van € 150,00;
- dat die raad zijn eigen reglement maakt en toepast, schendt de Grondwet en het EVRM; in antwoord hierop moet gesteld worden dat dit niet blijkt, niet bewezen wordt en ook niet aannemelijk wordt gemaakt; het is trouwens niet deze raad die art. 436 Ger.W. aannam, de Codex Deontologie voor advocaten aannamen en de Codex voor de Orde van de Balie van Antwerpen aannam; appellant maakt het tegendeel niet aannemelijk en bewijst het ook niet;
- appellant heeft altijd als advocaat veel dienstverlening gedaan, die hij opsomt; dit belet niet dat van hem gevraagd kan worden een bijdrage te betalen zoals voornoemd.

De bestreden beslissing moet dus bevestigd worden.

De rechtspleging is verlopen in de taal voorgeschreven door de artikelen 457bis en 466 Gerechtelijk Wetboek.

5. Beslissing

De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,

beslissend na tegenspraak,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond,

bevestigt de bestreden beslissing,

Aldus gewezen door de eerste kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten, samengesteld uit Caroline Vanderkerken, voorzitter, Rik Wilmots, Koen Lips, Vincent Coigniez, Frank Van der Schueren, assessoren,

Assessoren Rik Wilmots en Vincent Coigniez bevinden zich in de onmogelijkheid om deze beslissing te ondertekenen zodat de uitspraak met toepassing van artikel 785, 1^e lid van het Gerechtelijk Wetboek, ondertekend wordt door de assessoren Koen Lips, Frank Van der Schueren, de secretaris en de voorzitter.

Uitgesproken in openbare zitting van 18 maart 2026, in aanwezigheid van Pim Vanwalleghem, advocaat-generaal, en Ludwig Evens, secretaris.

Koen Lips

Frank Van der Schueren

Ludwig Evens

Caroline Vanderkerken